

EXPORTLÍZING-BIZTOSÍTÁS

ÁLTALÁNOS FELTÉTELEK

Érvényes: 2005. július 1-jétől

L

A biztosító vállalja, hogy a kockázatviselés tartama alatt a biztosítási események közvetlen és kizárólagos következményeként előálló azon kárt, amely az adós fizetési kötelezettségének nemteljesítéséből és a lízingtárgy visszaszerzésének állami intézkedések formájában történő akadályozásából ered, a biztosítási szerződésben meghatározott feltételek szerint a biztosított részére megfizeti.

I. rész

Értelmező rendelkezések

A Szerződő felek a jelen *Általános feltételek* keretében az alábbi értelmező rendelkezéseket veszik alapul:

1. Biztosító:

Magyar Exporthitel biztosító Zrt.
1065 Budapest, Nagymező u. 46-48.

2. Biztosított:

külkereskedelmi tevékenységet folytató belföldi gazdálkodó szervezet, amely a biztosítás tárgyához kapcsolódó lízing szerződés szerinti lízingbeadó

3. Adós:

a biztosítás tárgyához kapcsolódó exportirányú lízing szerződés szerinti külföldi állami vagy magán lízingbevevő, illetve az érte helytálló garans, amely a fizetés kötelezettje;

a jelen *Általános feltételek* értelmezése szerint állami adósnak minősül a központi kormányzat, a jegybank (a továbbiakban együtt: szuverén adós), továbbá a regionális és a helyi önkormányzat, illetve az irányításuk alatt álló minden olyan szervezet, amely a szervezet székhelye szerinti állam joga alapján sem jogi, sem közigazgatási úton nem nyilvánítható fizetéseképtelennek;

magánadós minden olyan szervezet, amely nem tartozik az állami adósok körébe. A magánadósra az állami adósra vonatkozó előírásokat kell alkalmazni akkor, ha a kötelezettségeiért az állami adós mint kezes vállal kötelezettséget.

4. Lízingtárgy(ak):

a biztosítás tárgyát képező, a lízingbeadó által az adós részére lízingbe adott termék(ek)

5. Kárfizetési türelmi idő:

a biztosítási esemény bekövetkeztének és tartós fennállásának igazolására szolgáló időszak, legkisebb időtartama a biztosítási esemény bekövetkeztétől számított 90 nap. Az ettől eltérő esetek a *Kötvényben* kerülnek rögzítésre. A kárfizetési türelmi idő nem kerül alkalmazásra nem állami és önkormányzati adós fizetéseképtelensége folytán bekövetkezett biztosítási eseményeknél, illetve a kétoldalú kormányközi adósságátütemezési megállapodások esetében.

II. rész

A biztosítás tárgya

1. A biztosítás tárgya a külföldi adóssal szembeni, exportirányú lízing szerződésből származó követelés.

2. A biztosítás nem terjed ki:

- a) a kötbérből, a szerződéses bírságból, a késedelmi kamatból és a kártérítésből eredő követelésekre;
- b) a számviteli bizonylattal nem igazolható költségekre;
- c) a közvetett károkra, ideértve az elmaradt hasznot is;
- d) azokra a károkra, amelyek a biztosított vagy a lízing szerződés teljesítésében résztvevők nem szerződés szerinti teljesítéséből származnak;
- e) azokra a károkra, amelyek más biztosítóval kötött vagy köthető más típusú vagyonbiztosítási szerződéssel biztosítottak vagy biztosíthatóak.

III. rész

A biztosítási szerződés létrejötte

1. A biztosítási szerződés a felek írásbeli megállapodásával jön létre.

2. A biztosítási szerződés megkötésének lényeges feltétele, hogy

- a) az exportirányú külkereskedelmi szerződéshez kapcsolódó exporthitelnyújtás tartalmilag megfeleljen a szerződéskötés időpontjában hatályos, „A hivatalosan támogatott exporthitelek irányelveiről” szóló OECD Megállapodásban foglaltaknak;
- b) az OECD „Vesztegetésről és hivatalosan támogatott exporthitelekről” szóló cselekvési nyilatkozatában foglaltak értelmében a biztosítási ügyletben résztvevők írásban nyilatkozzanak arról, hogy nem vettek részt az ügylettel kapcsolatos vesztegetésben és nincs tudomásuk korrupcióról;
- c) az OECD „Államilag támogatott exporthitelek közös környezetvédelmi szemléletéről” szóló ajánlásának megfelelően a biztosított külkereskedelmi tevékenység ne minősüljön a környezetre nézve károsnak.

3. A biztosítási szerződés érvényességének a feltétele, hogy a lízing szerződésben foglalt lízingügylet megfeleljen az alábbi követelményeknek:

- a) érvényesíthetőnek kell lennie mind Magyarországon, mind az adós országában, mind azon harmadik országban, ahol a lízingtárgyat esetlegesen elhelyezik, illetve használják;
- b) a lízing szerződésben meghatározott előleget az adós a lízingtárgy(ak) leszállítása előtt kifizesse a biztosítottnak;
- c) rögzítenie kell az adós abszolút és feltétel nélküli kötelezettségét a rendszeres lízingrészletek és rendkívüli fizetések törlesztésére bármiféle levonás, kompenzálás, ellenkövetelés figyelmen kívül hagyásával a lízingtárgy(ak) elfogadása után tekintet nélkül azok bármilyen hibájára, hiányosságára megrongálódására vagy megsemmisülésére valamint a gyártó és szállítmányozó késedelmére;
- d) rögzítenie kell a biztosított abszolút és feltétlen jogát a lízingtárgy(ak) visszaszerzésére, amennyiben valamely lízingfizetés a biztosított országába nem érkezik meg az esedékességet követő 60 napon belül;
- e) meg kell felelnie minden egyéb, a biztosítási szerződésben rögzített követelménynek.

4. A biztosítási szerződés a biztosítási díj megfizetésével lép hatályba a *Kötvényben* meghatározott időponttól kezdődően.

IV. rész

A biztosítási események

1. a) A magánadós vagy annak kötelezettsége teljesítéséért szerződést biztosító mellékkötelezettséget (kezesség, garancia) vállaló jogi személy (a továbbiakban: kezes) fizetési képtelensége;
 - b) az adós vagy kezese fizetési késedelme;
 - c) az exportirányú lízing szerződés adós általi jogalap nélküli egyoldalú felmondása vagy a lízingtárgy(ak) átvételének adós általi jogalap nélküli egyoldalú megtagadása;
 - d) a biztosító vagy a biztosított országán kívüli harmadik ország kormányának, illetve más állami hatóságának olyan intézkedése, amely megakadályozza az exportirányú lízing szerződés teljesítését (pl. beviteli tilalom);
 - e) általános moratórium elrendelése akár az adós vagy kezese országának, akár olyan harmadik országnak a kormánya által, amelyen keresztül az exportirányú lízing szerződésre vonatkozóan a fizetések lebonyolódnak;
 - f) a biztosító országán kívül bekövetkezett olyan politikai események, gazdasági nehézségek, törvényhozási vagy adminisztratív intézkedések, amelyek megakadályozzák vagy késleltetik az exportirányú lízing szerződésre vonatkozó kifizetések átutalását;
 - g) az adós országában hozott olyan rendelkezés, amely az adós által helyi valutában teljesített fizetéseket a tartozás megfizetésének tekinti, annak ellenére, hogy – az árfolyamváltozás következtében – az ilyen fizetések az exportirányú lízing szerződés devizanemére történő átváltással az átutalás időpontjában már nem fedezik a követelés összegét;
 - h) a biztosító vagy a biztosított országának kormánya által hozott, a külkereskedelmi forgalmat akadályozó intézkedése, ide értve az Európai Unió intézkedését is feltéve, hogy az intézkedés miatt bekövetkező károk vonatkozásában nem kerül sor kártalanításra vagy egyéb kompenzációra (pl. kiviteli tilalom);
 - i) a biztosító országán kívüli háború, polgárháború, lázadás, zendülés, forradalom és hasonló jellegű politikai események, amennyiben annak kockázatait másként nem biztosították.
 - j) a biztosító országán kívül bekövetkezett természeti és nukleáris katasztrófák, amennyiben azok hatásai másként nem biztosíthatóak.
2. A biztosítási események bekövetkeztének időpontja:
 - a) az 1. b) pont esetében az adós fizetési esedékességének napját követő nap;
 - b) az 1. c) pont esetében a felmondásról vagy a megtagadásról szóló értesítés keltének napja, illetve a lehívás napja;
 - c) az 1. a), valamint d)-h) pontok esetében a vonatkozó intézkedések, illetve határozatok hatályba lépésének napja;

- d) az 1. i) és j) pont esetében az a nap, amelyen a pénz-, illetve átutalási forgalom az adós vagy a külkereskedelmi szerződés szerinti teljesítés országával megszakadt.

V. rész

A kockázatviselés tartama

1. A biztosító kockázatviselésének kezdete az a nap, amikor a biztosított szerződéses kötelezettségeinek teljes körű teljesítése alapján az ellenértékre jogosult, feltéve, hogy a biztosítási és az exportirányú lízing szerződésben előzetesen kikötött feltételek teljesülnek, és a követeléseknek a lízing szerződés szerinti esedékességeinek időpontjában szűnik meg. Ha a lízing szerződés feltételei szerint a biztosított a kiszállított lízingtárgyak értékének megfelelő fix és meghatározott ellenértékre jogosult, a biztosító által nyújtott fedezet az egyes részteljesítések, illetve kiszállítások napján lép hatályba.
2. A biztosító kockázatviselésének feltétele, hogy a biztosított a biztosítási díjat a biztosító számlájára befizesse.

VI. rész

A biztosítás díja

1. A biztosító a biztosítási díjtételeit az országgkockázati besorolástól, az adós, a kezes minősítésétől, a vállalt önrészesedés mértékétől, a kockázatviselés tartamától, a törlesztés feltételeitől, továbbá a díjfizetés módjától függően állapítja meg. A biztosító a díjtételek meghatározásakor az üzletpolitikájában foglalt szempontokat is figyelembe véve jár el.
2. A biztosítási díjat a biztosított forintban fizetheti, vagy a lízing szerződés devizanemében. A díjfizetés pénzneme a biztosítási szerződés részét képező biztosítási kötvényben kerül meghatározásra. Forintban történő fizetés esetén a biztosítási díj a biztosítási szerződés megkötésének (aláírásának) napján az MNB által közzétett devizaárfolyamon kerül kiszámításra.
3. A díjfizetés módja:
 - a biztosító kockázatviselésének kezdetekor egy összegben történő (up-front) díjfizetés esetén a díj legkésőbb az első kiszállítás/részteljesítés időpontjáig fizetendő;
 - kiszállításonként, részteljesítésként történő díjfizetés esetében az egyes biztosítási díjrészek értéke növekszik az első fedezetbevételtől az aktuális kiszállításhoz, részteljesítéshez kapcsolódó számla kiállításának napjáig eltelt kamatidőszakra eső kamat összegével, amit a szerződéskötés időpontjában érvényes, a díjfizetés pénznemére vonatkozó, OECD irányelvek szerint meghatározott diszkont ráta figyelembevételével, folyamatos kamatozást és 360 napos évet alapulvéve kell számítani.
4. Ha az adós tartozását a biztosított átütemezte (X. rész 7. pont), akkor a meghosszabbított kockázatviselési időszakra szóló biztosítási díjat az időszak kezdetén kell megfizetni, amennyiben a biztosító és a biztosított díjfizetésben állapodtak meg.
5. A biztosító egyszeri kezelési díjat alkalmaz, amit a biztosítási ígérvény, illetve a kötvény kibocsátásával egyidejűleg terhel a biztosítottra. E díj a biztosítót a biztosítási szerződés megkötésétől, illetve hatályba lépésétől függetlenül megilleti.

6. A biztosítási szerződés lejárat előtti megszűnése esetében a biztosító a megszűnés időpontja hónapjának utolsó napjától a lejáratig terjedő kockázatviselési időszakra számított kockázatarányos – előre befizetett – biztosítási díjat a biztosítottnak a megszűnés időpontjától számított 30 napon belül visszatéríti.

VII. rész

Önrészesedés

1. A biztosítás keretében a biztosítottat önrészesedés terheli.
2. Az önrészesedés minimális mértéke a biztosító által fizetendő biztosítási összeg 5 %-a.

VIII. rész

A kárigény érvényesítése

1. A biztosítási esemény bekövetkeztének és a kár összegének bizonyítása a biztosított kötelezettsége. A kárigényt a biztosított a biztosítási esemény bekövetkeztét követő 15 napon belül köteles írásban bejelenteni.
2. A kárigény elbírálásához a biztosítottnak be kell nyújtania a hiánytalanul kitöltött kárbejelentési lapot és a biztosítási esemény bekövetkeztére, valamint a kár összegszerűségére vonatkozó bizonyítékokat. A biztosítási esemény bekövetkeztének bizonyítására az eseményektől függően az adott esetben illetékes minisztérium, a külképviseletek, az MNB, illetve a biztosított bankjának igazolását, az adóssal folytatott levelezést, illetve a biztosító által szükségesnek tartott további igazolást kell becsatolni.

IX. rész

A kárfizetés összege

1. A kárfizetés alapja a biztosítási esemény közvetlen és kizárólagos következtében a lízing szerződés szerinti esedékesség(ek) időpontjában fennálló követelés(ek), valamint az esetleges kárfizetési türelmi időre számított szerződéses kamat.
2. A kár összegét csökkentő tételek:
 - a) az adós (vagy megbízottja) által a biztosított lízing szerződésre teljesített fizetések és fizetés helyetti jóváírások, beszámítások és teljesítések, valamint a biztosított által adott engedmények;
 - b) biztosítékok érvényesítéséből befolyt összegek;
 - c) a lízingtárgy(ak) harmadik személynek történő vagy más módon való értékesítéséből eredő bevételek;
 - d) azok a kiadások, amelyeket a biztosított megtakarított azáltal, hogy nem kapta meg a követelést (pl. ügynöki jutalék).
3. Alulbiztosítás esetén (ha a tényleges kár meghaladja a fedezetbe vett összeget) a biztosító a kárt csak arányosan fizeti meg, mégpedig olyan mértékben, ahogy a tényleges érték aránylik a fedezetbe vett összeghez.
4. A biztosító kárfizetési kötelezettsége a kárfizetési türelmi idő lejártakor áll be, feltéve, hogy a biztosított eleget tett a X. rész 6. és 8. pontjában előírt kötelezettségeinek. Ha a

türelmi idő lejártáig a biztosított a kárelbíráláshoz a biztosító által szükségesnek tartott iratokat a biztosító részére nem adta át, a kárfizetési kötelezettség csak az iratok átadásától számított 30 napon belül áll be.

5. A biztosított követelésekkel kapcsolatos kármegelőzési, kárenyhítési költségeit, ráfordításait a biztosító és a biztosított a kárviselési hányad arányában viseli, feltéve, hogy azokat a biztosító jóváhagyta. E költségek és ráfordítások közé tartoznak a bírósági eljárási költségek és a kár minimalizálása vagy elkerülése érdekében felmerült egyéb jogi költségek, de nem tartoznak ide a kárigény érvényessége megállapításának költségei.
6. A biztosított által benyújtott, igazoltan felmerült és a biztosító által elfogadott kárigény alapján a biztosító a kárfizetést a díjfizetés pénznemében teljesíti. Forintban történő kárfizetés esetén a kárfizetés összege a kárfizetési türelmi idő lejártának, ennek hiányában a követelés esedékességének napján az ügyletet lebonyolító hitelintézet által alkalmazott vételi árfolyamon kerül kiszámításra.

X. rész

A biztosított kötelezettségei

1. A hitelbiztosítási ajánlatot a biztosító által előírt formában kell benyújtani.
2. Az ajánlat elbírálásához szükséges további adatszolgáltatásnak a biztosító által megjelölt határidőben kell eleget tenni.
3. Az önrészesedés mértékét a biztosítottnak saját kockázataként kell megtartania.
4. A biztosított minden esetben köteles a lízing szerződés tárgyát képező áru származási bizonyítványát az arra felhatalmazott kamarai szervtől beszerezni.
5. Jelentési kötelezettsége keretében a biztosított köteles a biztosítónak haladéktalanul írásban bejelenteni
 - a) szerződéses teljesítését és a fizetési esedékességeket;
 - b) a lízing szerződés alapján befolyt összegeket;
 - c) minden olyan általa ismert körülményt, amely biztosítási esemény bekövetkeztével fenyeget vagy bármilyen módon kedvezőtlenül érintheti a biztosítási vagy a lízing szerződést (kárveszély);
 - d) a biztosítási esemény bekövetkeztét;
 - e) a IX. rész 2. a) pontban foglaltakat.
6. Kármegelőzési és kárenyhítési kötelezettsége keretében a biztosított köteles
 - a) kárveszély (5. b) pont), illetve biztosítási esemény bekövetkezése esetén leállítani a további teljesítéseket, kivéve, ha azok folytatásához a biztosító előzetesen írásban hozzájárult;
 - b) a biztosító utasításai szerint eljárni, továbbá megtenni mindazokat az intézkedéseket, amelyek a kár mérséklését, a biztosítékok felhasználását (érvényesítését) szolgálják;
 - c) megtett intézkedéseiről és azok eredményéről a biztosítót folyamatosan tájékoztatni;
 - d) a biztosító utasításainak megfelelően saját nevében a lízingtárgyat, illetve a szolgáltatást értékesíteni, és erről a biztosítót folyamatosan tájékoztatni.

7. A biztosított köteles a lízing szerződés módosításához, valamint a lízing szerződésből eredő követelés, illetve a biztosítási szerződés szerinti kárfizetés jogának harmadik személyre történő engedményezéshez a biztosító előzetes írásbeli hozzájárulását megszerezni.
8. Átruházási kötelezettsége keretében a biztosított köteles
- a kárfizetéssel egyidejűleg az ügylettel kapcsolatos összes követelését – ideértve az egyéb biztosítékokat is – a követelés érvényesítésének jogával együtt a biztosítóra mint az állam megbízottjára engedményezni;
 - az adóst az átruházásról értesíteni;
 - az adóshoz intézett értesítés másolatát a biztosítóhoz eljuttatni;
 - a biztosító által megkívánt nyilatkozatokat megtenni.
9. Átutalási kötelezettsége keretében a biztosított köteles a kárfizetést követően az ügylethez kapcsolódóan bármilyen jogcímen befolyt összegeket a biztosítónak azonnal átutalni.
10. A biztosított köteles lehetővé tenni, hogy a biztosító, illetve meghatalmazottja a biztosított könyveinek, levelezésének, üzleti feljegyzéseinek a biztosított követelésre vagy a kárigény összegére vonatkozó részébe a hivatalos órák alatt bármikor betekintszen. Köteles továbbá az erre vonatkozó iratokból kérésére másolatot rendelkezésre bocsátani.
11. A biztosítottat a biztosítási szerződésből eredő fizetési kötelezettségeinek késedelmes teljesítése esetén a Ptk. 301. § (1) bekezdés szerinti késedelmi kamat terheli.
12. A biztosított a biztosító által megkívánt formában köteles írásban nyilatkozni a vesztegetéssel, korrupcióval, valamint a lízing ügylet környezetvédelmi vonatkozásaival kapcsolatban.

XI. rész

A biztosító mentesülése, kizárások, korlátozások

1. Mentesül a biztosító a kárfizetési kötelezettség alól, ha
- a biztosított a biztosítási szerződés megkötéséhez valótlan vagy megtévesztő adatokat közöl;
 - a biztosított a biztosítási szerződésből eredő kötelezettségeit megszegi;
 - a biztosított és az adós vagy kezes között az exportirányú lízing szerződés teljesítésével kapcsolatban jogvita van, az adós vagy a kezes a követelés jogalapját vagy összegszerűségét vitatja, mindaddig, amíg a vitát az exportirányú lízing szerződésben kikötött bíróság, választottbíróság, ennek hiányában az irányadó jog szerinti bíróság jogerős ítélete vagy határozata nem zárja le a biztosított javára. Ebben az esetben a kárfizetés mértéke nem haladhatja meg a biztosított javára megítélt összeget;
 - ha a kár közvetve vagy közvetlenül az alábbi okok miatt következik be:
 - a biztosított vagy a nevében eljáró személy cselekménye vagy mulasztása,
 - olyan rendelkezés, előírás a biztosított exportirányú lízing szerződésben vagy bármely, a bankgaranciával, egyéb biztosítékokkal kapcsolatos dokumentumokban, amely a biztosított jogait korlátozza;
 - a biztosítási szerződés megkötése után a biztosított és az adós között létrejött megállapodás, amely a követelés kifizetését késlelteti vagy megakadályozza;

- d) az alvállalkozók, társvállalkozók, más szállítók nem teljesítik a szerződésben foglalt kötelezettségeket, feltéve, hogy ez nem a IV. rész 1. d)–i) pontjaiban meghatározott biztosítási események következménye;
- a biztosított a biztosított ügylethez kapcsolódóan bűncselekményt vagy jogszabálysértést követ el;
 - a biztosított a biztosító előzetes írásbeli hozzájárulása nélkül halasztást, részletfizetést engedélyezett az adósnak, követelését részben vagy egészben elengedte;
 - a biztosított az OECD „Vesztegetésről és hivatalosan támogatott exporthitelekéről” szóló cselekvési nyilatkozatában előírtak szerint nyilatkozott, állításai azonban nem feleltek meg a valóságnak, és bizonyíthatóan részt vett az ügylettel kapcsolatos vesztegetésben, továbbá tudomása volt korrupcióról;
 - a kár abból ered, hogy a biztosított kárveszély, illetve a biztosítási esemény bekövetkezte ellenére a szállítást vagy a szolgáltatást tovább folytatja, kivéve, ha a biztosító ehhez előzetesen írásban hozzájárult.
2. Amennyiben a kárfizetést követően derül ki, hogy a biztosító mentesülésének valamely esete állt fenn, úgy a biztosított köteles visszafizetni a kifizetett kár összegét a kárfizetés pénznemében.
 3. Az alkalmazott kizárásokat a II. rész 2. pontja tartalmazza.
 4. A biztosító szolgáltatásának korlátozásával kapcsolatos rendelkezéseket az I. rész 5., a III. rész 2. és 3., a VII. rész, valamint a IX. rész 2. és 3. pontja tartalmazza.
 5. További korlátozásokat tartalmazhat a *Kötvény* is.

XII. rész

Kármegtérülés

1. Kárkinnlevőség megtérülése esetén a megtérült összeg és behajtási költségek – feltéve, hogy azokat a biztosító jóváhagyta – a kárviselési hányad arányában kerülnek megosztásra a biztosító és a biztosított között. A kármegtérülés elszámolása a kárfizetés pénznemében – forintban történt kárfizetés esetén a megtérülés napján érvényes, a devizakövetelést kezelő hitelintézet által jegyzett deviza vételi árfolyamon – történik.
2. Ha ugyanazon adóssal szemben biztosított és nem biztosított követelés (előleg) is fennáll, az adós általi teljesítést, a kármegtérülést, valamint a IX. rész 5. pontjában meghatározott költségeket és ráfordításokat a biztosított és a nem biztosított hányad arányában kell elszámolni.

XIII. rész

Elévülés

1. A biztosított kárigényének (VIII. rész) elévülési ideje a biztosítási esemény bekövetkeztétől számított 1 év.
2. A biztosító megtérítési igényének (XI. rész 2. pont) elévülési ideje 3 év, melynek kezdő időpontja a kárfizetést követő nap.

XIV. rész

Perilletékesség

A felek a biztosítási szerződésből eredő vitás kérdések eldöntésére alávetik magukat a hatáskörrel rendelkező Pesti Központi Kerületi Bíróság, illetve a Fővárosi Bíróság kizárólagos illetékességének.

XV. rész

Az itt nem szabályozott kérdésekben a Polgári Törvénykönyv, az 1994. évi XLII. Törvény, a 312/2001. (XII. 28.) számú Kormányrendelet és a biztosító *Üzletszabályzata*, illetve a *Kötvény* az irányadó.